

MEMO

datum : 26 januari 2009 / 12 mei 2009
aan : Raads- en commissieleden
van : College van burgemeester en wethouders
kopie aan : Mw. S.A.J. de Rover, hoofd VROM
onderwerp : Toelichting besteding gelden en activiteiten Initiatiefvoorstel cultuurhistorie

---

1. INLEIDING

In de raadsvergadering van juni 2009 wordt de Nota Cultuurhistorie ter vaststelling aangeboden. Vanaf half februari 2009 ligt de nota gedurende zes weken ter inzage. Deze toelichtende memo geeft aan hoe de Nota Cultuurhistorie aansluit op het in april 2008 ingediende en aangenomen Initiatiefvoorstel van de PvdA en hoe wij voorstellen om het door u benoemde bedrag van € 100.000, -- (incidenteel) te besteden.

2. VOORGESTELDE ACTIVITEITEN

De in de Nota Cultuurhistorie voorgestelde speerpunten sluiten nauw aan bij het Initiatiefvoorstel (kopie bijgevoegd) en zijn in de nota als volgt verwoord:

- a. Gebiedsgerichte benadering bij ruimtelijke ingrepen: bij planologische ontwikkelingen wordt de oorspronkelijke en historische aanleg en opbouw van de omgeving in samenhang als uitgangspunt genomen;
- b. Verankering van cultuurhistorische waarden in het bestemmingsplan: een werkwijze die bijvoorbeeld leidt tot het vaststellen van “beschermd dorpsgezichten”, maar dit geldt zowel voor dorpen als voor het landelijk gebied.
- c. Architectuurhistorische kwaliteiten door middel van “ordekaarten” vasthouden: aan de kwaliteit van bepaalde beeldbepalende gebieden of complexen wordt een “orde” (een gradatie) gekoppeld, hetgeen een belangrijk toetsingsinstrument is voor de Welstandscommissie.
- d. Hoogstaande technische begeleiding bij onderhoud en restauraties van waardevolle gebouwen.
- e. Objectgerichte bescherming: het aanwijzen van gemeentelijke monumenten (aanwijzingsbeleid) zodat een evenwichtige hoeveelheid identiteitsbepalende objecten wordt beschermd.
- f. Archeologie centraal: archeologie heeft een wezenlijke plaats in het ruimtelijke ordeningsproces. Dit is bepaald door de in 2007 vastgestelde Wet op de Archeologische Monumentenzorg.

3. BESTEDING GELDEN 2009 - 2010

Om de gevoelde behoefte zoals verwoord in het Initiatiefvoorstel uit te voeren zijn twee zaken nodig, te weten: formatie en middelen.

1. In samenhang met de reorganisatie is de sterkte nu op 1 fte uitgekomen ten opzichte van de eerder beschikbare 0,4 fte.
2. Bij Initiatiefvoorstel van april 2008 is een incidenteel bedrag van in totaal € 100.000,-- benoemd. Hiervoor wordt u bij deze Toelichting een begrotingswijziging voorgelegd. Hoewel het bedrag van € 100.000,-- in het jaar 2008 door de raad is “benoemd”, zijn er nog geen uitgaven

gedaan. Reden hiervoor was het feit, dat het uitwerken en voltooien van de Nota Cultuurhistorie als een belangrijk ijkpunt werd gezien, en deze nota in 2008 nog niet was afgerond. Dit is inmiddels wel gebeurd en de nota wordt daarom gelijktijdig met deze memo aan de raad aangeboden.

Het benoemde bedrag van € 100.000 wordt gepland om in een periode van twee jaar uit te geven: € 50.000 in 2009 en € 50.000,- in 2010. In onderstaande tekst wordt de besteding van deze gelden toegelicht.

Besteding incidentele gelden in het jaar 2009

Vooruitlopend op het vast te stellen beleid, is al in 2007 een begin gemaakt met de procedure omtrent de 53 "meest urgent" als gemeentelijk monument aan te wijzen panden. De panden zijn inmiddels bekeken, onderzocht, gefotografeerd, geselecteerd en beschreven. De laatste actie is nu het voltooien van de aanwijzingsprocedure. Dat wil zeggen het horen, informeren van eigenaren en het voorbereiden van de definitieve besluitvorming. Wij stellen u voor om € 20.000,- van het toegezegde geld als eerste project hiervoor te gebruiken. Wij denken dat dit reëel is, om hierboven genoemde redenen, maar ook omdat de reeds gestarte procedure tot aanwijzing van deze gemeentelijke monumenten, een van de basisonderdelen en een eerste begin is voor een gemeentelijk monumentenbeleid en daardoor aansluit op de door u geformuleerde wensen in april 2008.

Daarnaast worden in 2009 de volgende zaken uitgevoerd:

- het laten maken van ordekaarten ten einde een beleid te voeren in cultuurhistorisch waardevolle wijken en in relatie tot beeldbepalende gevelwanden en/of gebouwen (€ 30.000,-).

Ter informatie: Niet expliciet in kosten uit te drukken, maar wel toelichtend hierbij vermeld zijn de volgende activiteiten, die binnen de in relatie tot de reorganisatie beschikbare mankracht nu grondiger kunnen worden opgepakt dan voorheen:

- het bewaken van de samenhang tussen gebouwen en omgeving bij ruimtelijke ordeningszaken, maar ook herstructureringszaken van wegen en andere structuren door ambtelijke advisering over cultuurhistorie toe te passen bij nieuwe ontwikkelingen.
- de totstandkoming van bestemmingsplannen ambtelijk goed cultuurhistorisch te begeleiden.
- een goede technische, ruimtelijke, architectuurhistorische ondersteuning van eigenaren van rijks- en gemeentelijke monumenten en van beeldbepalende panden, alsmede herdenkingsmonumenten en ander belangrijk straatmeubilair.
- in 2009 een start maken met een totaalinventarisatie voor een lijst van gemeentelijke monumenten. Deze belangrijke basisactiviteit moet eenmalig worden uitgevoerd, waarbij wordt voorgesteld de inventarisatie binnen de formatie te doen en de procedurele uitvoering daarna in 2010 door een extern bureau te laten doen.
- uitvoeren van de Wet op de Archeologische Monumentenzorg: de minister heeft bij gemeentes de taak neergelegd om nader vorm te geven aan het archeologisch beleid.

Besteding incidentele gelden voor het jaar 2010

Aan de in 2009 gestarte activiteiten rondom inventarisatie monumenten wordt in 2010 een vervolg gegeven. Voor de uitvoering van het formele aanwijzingstraject wordt menskracht ingehuurd (€25.000,-).

Cultuurhistorisch beleid kan niet zonder cultuurhistorisch bewustzijn van de burger. Door meer besef van de aanwezige waarden ontstaat ook meer waardering. Daarom is voorlichting essentieel. In dat kader wordt voorgesteld om in 2010 de veelgevraagde cultuurhistorische atlas Bergen Lusthof te actualiseren en opnieuw uit te geven. Behalve dat hiermee tegemoet wordt gekomen aan een vaak geuite behoefte van de burgerij, is dit tevens een waardevol en informatief rapport voor collega-beleidsmedewerkers, zodat ook bij de overige beleidsvelden de cultuurhistorie volledig kan worden meegenomen (€ 25.000,-).

AvB, 26 januari 2009